

Vilkku 2025

28.11.2025

Verkkojulkaisu, Laukkosken Nuorisoseura r.y.

Julkaisupaikka: laukkoskennuorisoseura.net

Etusivun kuva: Juha Vääräkangas 2025

Sisällys

[Juhlavuosi täynnä tapahtumia](#)

[Talolla tapahtuu](#)

[Sanottua](#)

[105-vuotias talomme](#)

[Sanoja ja sanontoja](#)

[Herkkupalsta](#)

Juhlavuosi täynnä tapahtumia

Laukkosken nuorisoseuran 120-vuotisjuhlavuosi alkaa olla paketissa, rusettia vaille valmis.

Tähän verkkojulkaisuun olemme laatineet kuvakoosteen juhlavuoden tapahtumista selityksineen. Antoisia lukuhetkiä!

120-VUOTISJUHLAVUOSI ALKOI SYNTTÄRIKAHVEILLA

Monet juhlavuoden tilaisuudet keräsivät runsaslukuisen osanottajajoukon, niin myös perustamiskahvit tammikuussa, seuran perustamispäivänä. Mukana oli myös taloon ja seuraan ensi kertaa tutustuvia. Tilaisuudessa luettiin perustamispöytäkirja sekä muisteltiin mukavia hetkiä ja jännittäviä käänteitä omien toimintavuosien varrelta. Perustamiskahvit voidaan liittää yhteishenkeä luovien ja vahvistavien tapahtumien ketjuun seuran 120-vuotisessa tarinassa.

Perustamispöytäkirja laadittiin 22.1.1905

Uuden takan lämmössä, kamera valmiina
juhlakuvaaja Kari J.

IRKKUMUSIIKIN LUMOA

"Tinapillimaisteri" Samuli Karjalainen saapui taas maaliskuussa ja sai laulajien ja soittajien kanssa salin soimaan. Tuo "Vuoden roihuvuorelainen 2024" sai bodhranrumpunsa seuraksi kitaroita, harpun, viulun, pienkanteleen sekä tukun tinapillejä, joten soinnin volyyymi ja laatu (tässä järjestyksessä) olivat taatut. Tärkeässä osassa oli tietenkin laulu ja Samulin asiantuntemuksella jakamat tiedot kappaleiden taustoista. - HMK

ENTISET NUORET KOOLLA

Nyyttärieväät tekivät kauppansa

Entisten nuorten tapaaminen 29.3.2025 oli ihana juttu! Kokoonnuimme seurikselle keväisenä lauantaina, ja totta kai tuttuja oli jo pihalla tulossa samalla ovenavauksella sisään. Veimme nyyttäriperiaatteella syötävää mukanamme yhteiseen pöytään, ja paikalla oli kivasti porukkaa.

Kaikki saivat kertoa, mitä kautta liittyivät Laukkosken Nuorisoseuraan ja minkälaisia muistoja seuran toiminnasta oli. Tunnelma oli odottava, kiinnostunut, iloinen ja lämmin. Jotkut olivat tulleet parissakin polvessa paikalle näkemään tuttuja kasvoja ja suomalaiseen tapaan piti vähän kerätä rohkeutta, ennen kuin uskalsi mennä kysymään, oletko sinä se ja se.

Ringissä kerrottiin hauskoja juttuja näytelmäharkoista, kuoroista, muksukerhoista, tanhuista ja urheilutoiminnasta. Vielä eteisessä juteltiin jonkun tuntemattoman pariskunnan kanssa veljestäni ja ylipäätään Laukkoskesta. Jotenkin ajattelin, että tämä tapaaminen voisi olla vain osa jatkumoa. Sekin etu uusinnasta olisi, että sinne ehkä pääsisi lisää vanhoja nuorisoseuralaisia, jotka eivät tähän tapaamiseen päässeet. Jatkoon!! - HLK

JUHLANÄYTTELY JA SEURALEHTI

Arkistomme aarre, vanhat kylän asukkaiden puumerkit olivat nähtävillä kahden viikon ajan,...

, ... samoin kuin 1920- ja 1930-lukujen taitteessa otetut kuvat kylän taloista.

Juhla-Valo ilmestyi maaliskuun lopulla.

JUHLAILTAMAT - "MENNYT ELÄÄ MEISSÄ"

Juhlailtamissa luotiin katsaus menneisiin vuosikymmeniin seurassa toimineiden henkilöiden kautta: kavalkadissa oli mukana sekä seuran entisiä näkyviä hahmoja että nykyisiä toimijoita. Käsikirjoituksen kavalkadiin oli tehnyt Eeva-Liisa Hovi.

Huhtikuisena juhlapäivänä talo suorastaan pullisteli väkeä.

Eeva-Liisa ja Mari

Kerronnan lomassa kuultiin ja nähtiin laulua ja soittoa, lausuntaa, Tikkuristi-tanssikilpaa sekä repliikkejä todellisilta ja kuvitelluilta henkilöiltä. Toiminnallisen jalanjäljen ja henkisen perinnön jättivät kavalkadissa muun muassa Sanni Leinonen, teatterimiehet Eero Kalkkinen ja Mikko

Paloniemi sekä lasten ja nuorten toiminnan luotsaaja Telle. Nuoriso kommentoi, ja kissahahmot Pekka Töpöhäntä -näytelmästä näyttäytyivät. Tärkeässä roolissa oli myös Koskisen bussi!

Elämyksiä juhlaan toivat edellä mainittujen kohtausten lisäksi iltamakuoro, upea trio Huolettomat, sykehdyttävä mieskööri Simoisen perikunta ja taidokas kanteleyhtye Brelo (odotettu paluu!).

MENNÄÄN KOSKISEN BUSSILLA! Kuvassa 'Telle', Pilli ja Pulla (sekä Telle ja Kake)

Sanni Leinonen loi yhdessä nuorison kanssa ryhdikkäitä iltamasäntöjä...

Iltamakuoro

'Mikko'

Iltatuulen viesti

Kova on kisa

Brelo

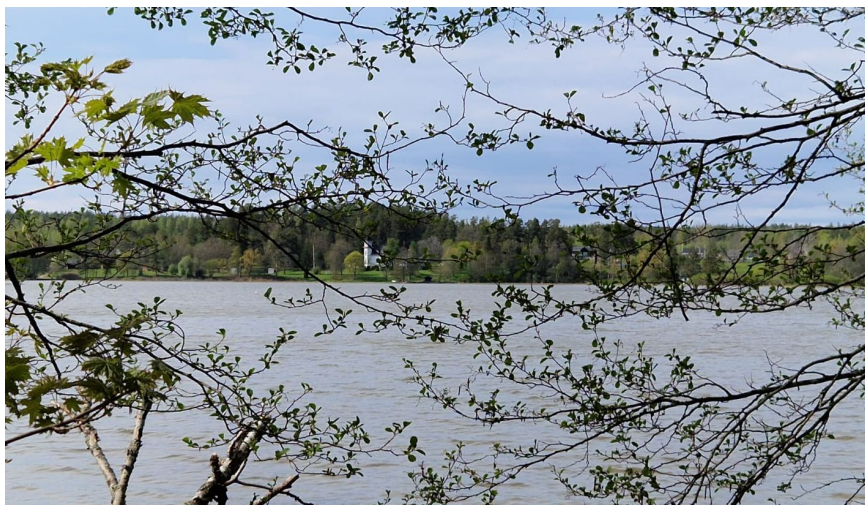
Esiintyjät 12.4.2025

Iltamissa pantiin jalalla koreasti: poloneesi kokosi yleisön yhteiseen tanssiin, joka jatkui soittolistajammailuna. 120 vuotta vaan ei suotta!

KEVÄTRETKI

Kevätretki tehtiin Kivisniemeen ja Laukkosken entisen koulun rantaan. Eipä ollut moittimista säässä eikä maisemissa.

KESÄN MITTAAN LAULUN ILOA, MUISTAMISIA JA MAKEATA MANSIKKAA

Yhteislaulutilaisuus "Allsång på Laukkoski" nostatti kesäistä juhlatunnelmaa. Yleisöä laulatti Matleena Kohonen ja säesti harmonikalla Veikko Muikko, joka näytti taitojaan myös soolona soittamassaan Kesäillan valssissa.

Nuo mainiot musikantit johdattivat yleisöä laulupolulla Satumaasta Mandoliinimieheen. Jatkoa seuraa viimeistään ensi kesänä!

Puheenjohtaja Mari Knuuttilalle luovutettiin yhteislauluillassa nuorisoseurajärjestön kultainen ansiomerkki. Marin ansiot ovat moninaiset. Järjestöura taisi alkaa jo alle kouluikäisenä muksukerhossa... Puheenjohtajuuden lisäksi Mari on vetänyt lasten ja nuorten kerhoja 1990-luvulta lähtien, noin 30 vuotta! Hän on vienyt ryhmiä myös ulkomaille, hoitanut seurataloa ja toiminut pitkään järjestön luottamuselimissä.

Elokuiset mansikkatanssit tahditti yhtye Beatfellows. Ja kakku maistui!

MUSIIKKIA LEIKKIKENTÄLLÄ

Elektrofolk soi talon salissa

Nykykansanmusiikkiyhtye Okra Playground veti runsaasti kuulijoita juhluvuoden syyskonserttiin. Elektrofolk-tyylinen, omaperäinen Okra on kiertänyt maailmaa jo 15 vuoden ajan; viimeisistä

tunnustuksista mainittakoon Song Lines Music Awards -gaalan palkinto sekä Folklandialla jaettu Vuoden kansanmusiikkitekijän palkinto vuonna 2024.

Okra Playgroundin jäsenistä kaksi asuu Laukkoskella. Vahva laulu on tärkeä osa yhtyeen soundia; instrumentteina kuultiin viulua, jouhikkoa, kanteletta, sähköbassoa, harmonikkaa, syntetisaattoria ja lyömäsoittimia. Konsertti vei kuulijan mystisen ja myyttisen maailman kautta ihmisenä olemisen perusasioihin ja tunteihin. Murheilta ei välttyä: "Annettiin pyssy puolisoksi / Kypärän sai sormukseksi / Mukaan miekka ainoaksi kullaksi". - ELH

SIRKUSSUNNUNTAI

Iloista sirkussunnuntaita vietettiin seuratalolla 28.9. sirkusartisti ja -opettaja Johanna Enäsuon johdolla. Kouluikäisille sekä alle kouluikäisille huoltajan kanssa oli omat ryhmänsä. Osallistujien kommentit lämmittivät mieltä. Alle kouluikäisten ryhmästä kuultiin, että päivän aikana opittuja akrobaatiataitojen harjoittelua oli jatkettu ahkerasti kotona ja temppuja oli myös esitetty. Tunne oli, että jo lyhyessä ajassa oli opittu paljon.

Emmi, 6 vuotta, iloitsi yhteisestä tekemisestä isän kanssa. Heikki-isä koki saaneensa temppujen onnistumisen kannalta juuri oleellisia neuvoja sekä sanallisesti että henkilökohtaisella ohjauksella. Tämän jälkeen temppuja oli ollut helpompi toistaa uudelleen itsenäisesti. Molemmissa ryhmissä päästiin tutustumaan myös erilaisiin välineisiin, joista mm. diablo ja tasapainolauta olivat erityisesti mieluisia.

Lämmin kiitos Johannalle innostavasta sirkustelusta! - TO

Johanna ohjaa.

LAUTAPELI-ILLAT

Mukavasta yhdessäolosta seuratalon suojissa päästiin nauttimaan lautapeli-iltoina helmi- ja lokakuussa. Osallistujat viihtyivät ja tunnelma oli rento.

Blokus ja ongintapeli olivat Eliaksen mielestä hauskoja, Halli Galli puolestaan vähän vaikea. Juho kavereineen viihtyi muun muassa shakin parissa. Pelejä oli talolla moneen makuun. Osallistujien mielestä lautapeli-illat olivat mukavia:

- Oli kiva oppia uusia pelejä.
- Parasta oli myös kun sai vähän mehua ja keksiä.
- Haluaisin, että lautapeli-iltoja ei lopetettaisi koskaan.

Ohjaajat Jonna ja Tuula kokivat, että lautapeli-illat olivat mukavaa yhteistä ajanvietettä lapsille ja mukana olleille aikuisille. Heidän omiksi suosikeikseen peleistä nousivat Blokus ja hyvät naurut kirvoittava Syötä sikaa -peli. Hämärän vuodenajan peli-illat olivat virkistävää hyvän mielen toimintaa, jonka kautta tunnelmallinen seuratalokin tuli tutuksi.

PIKKUJOULU

Koko perheen pikkujoulu ensimmäisen adventin alla, tänä vuonna 29.11., päättää koko vuoden kestäneen juhlakauden. Juhlavuoden paketin nyörit solmitaan näin sieväksi solmuksi -

muistojen paketin sisältöön on hauska taas aikanaan palata.

Kiitos kaikille juhluvuoden tekijöille!

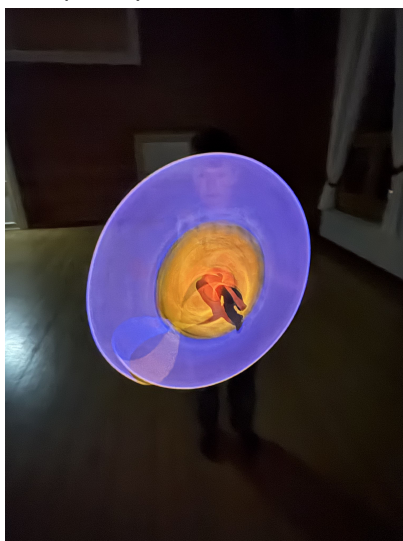
Talolla tapahtuu

Vakiintuneet harrastusryhmät jatkavat talolla tuttuun tapaan. Lukupiiri kokoontuu kerran kuussa, ja latinobicia kokoonnutaan tanssimaan viikoittain. Välillä kokoustetaan, ja muiden talonvuokraajien ohella on muusikoitakin taas näkynyt soitinkoteloineen sujahtamassa ovesta äänityssessioihinsa.

Tempoa tenaviin -kerhon isompien ryhmässä taiteillaan valotikuilla hienoja kuvioita.

Sanottua

Muu media

Suuri ja mahtava...

Kansanmusiikki 3/2025

Kolumni, Antti-J. Janka-Murros

Olen ollut musiikin suurkuluttaja niin kauan kuin jaksan muistaa. - - Soittolistojen tekoharrastukseni siirtyi luonnollista tietä suoratoistopalveluihin. - -

Se että Spotify on suurin ja musiikkitoistopalveluista jo synonyymi, ei tarkoita, että se olisi paras. Itse asiassa kaukana siitä. - -

Kuulostaako reilulta - - - että vaikka
Spotifyssä sinä kuuntelet pelkkää
rakastamaasi kotimaista indieartistia
jatkuvalle syötöllä, kuun lopussa palkan saa
Taylor Swift? (Eniten kuunnelluille Spotify
maksaa ylivoimaisesti eniten(toim.huom.).) - -
Alle 1000 vuosikuuntelun jäävät artistit eivät
ole jaossa mukana lainkaan. - -

Kaiken lisäksi sen vahvasti pakatun musiikin
äänenlaatu ei juuri pärjää vertailussa, jos
sellaiseen "pikkuasiaan" haluaa kiinnittää
huomiota. - -

Kerron muutamia madonlukuja eli
keskimääräisen, musiikin tekijälle yhdestä
kuuntelukerrasta tulevan tilitysmäärän viideltä
suurimmalta palvelulta:

TIDAL 0,011 €
APPLE MUSIC 0,0086 €
SPOTIFY 0,006 €
AMAZON MUSIC 0,0043 €
YOUTUBE MUSIC 0,0017 €

Mainitaan vielä yhtenä vaihtoehtona
kotimainen pelaaja Lingonperry, joka käyttää
hieman hankalampaa krediittipohjaista
järjestelmää, mutta lupaillee rojaltien
ohjautuvan selkeämmin niille artisteille, joiden
musiikkia kuunnellaan. Lisää informaatiota voi
jokainen helposti hakea internetistä
haluamallaan hakukoneella. - -

Tai sitten voitte tehdä todellisen kulttuuriteon
ja ostaa ihan fyysisiä levyjä, fanituotteita ja
konserttilippuja. Sillä tavoin musiikkia saadaan
tehtyä tulevaisuudessakin.

~~ ~~~

Kaikki se hyvä mitä itsessä on

Radio Yle 1 ja Ylen Areena, 20.3.2025
Vieraana näyttelijä Laura Malmivaara,
toimittajana Marko Gustafsson

"Rohkeus heittäytyä ja kyky innostua ovat
minulle elintärkeitä asioita", sanoo näyttelijä
Laura Malmivaara.

MG:

-Jos voisit jättää joitakin ominaisuuksia
varmuudella sun omille lapsille niin mitähän sä
jättäisit?

LM:

- Innostumisen kyvyn - toivoisin, että ne
innostuisi jostain, vaikka matematiikasta, ihan
mistä tahansa, maailman parantamisesta...
Aivan mistä tahansa, se olisi tärkeintä, koska
kaikki muu tulee sen mukana.

- Mut jos ei oo mitään mikä sytyttää, niin
maailma ei avaudu, ja omat resurssit, se
voima, kaikki se hyvä mitä itsessä on, ei
pääse kasvamaan.

~~ ~~~

Kannattaako verrata itseä muihin

Ylen sivut, 1.6.2025 Ylen kulttuurivieras
(lyhennelmä)
Vieraana Elisa Suokko, toimittajana Miia
Gustafsson

Elisa Suokon - muotitoimittajan, juristin ja
kirjailijan - esikoisromaani ilmestyi painosta
toukokuun lopulla.

Le Luxe (WSOY) sijoittuu Pariisiin ja
vintagemuodin maailmaan. Viihteellinen
romaani kertoo suomalaisen Eveliinan
takkuilevasta arjesta huumorilla.
Itäsuomalaisesta pikkukaupungista

ponnistavan Eveliinan on vaikea ymmärtää ranskalaisten raharikkaiden oikkuja.

- -

Koulun jälkeen Elisa Suokon näköpiirissä ei ollut mitään selkeää urapolkua, sillä häntä kiinnosti niin moni asia. Erilaisia vaihtoehtoja pohdittuaan savonlinnalainen Suokko päätyi opiskelemaan viestintää Helsingin yliopistoon, koska siihen saattoi yhdistellä erilaisia opintoja.

– Opinnoissani ei ollut mitään logiikkaa, mutta näin jälkeen päin katsottuna kaikesta on ollut jotain hyötyä.

Viestinnän opintojen jälkeen Suokko pääsi muotitoimittajaksi Elleen.

– Ranskassa muoti on tosi elitististä. Toki lähtökohtaisesti muotia tehdään juuri eliiteille.

Muoti on romaanissa suuressa roolissa, mutta pohjimmiltaan kyse on unelmien tavoittelusta. Haave kirjasta oli muhinut Suokon ajatuksissa läpi elämän. Kirjoittaminen odotti vain oikeaa hetkeä.

Jossain vaiheessa yhteiskunnalliset asiat alkoivat kiinnostaa muotitoimittajaa yhä enemmän. Suokko pyrki – ja pääsi opiskelemaan oikeustiedettä Helsingin yliopistoon.

EU-lainsäädäntö kattaa käytännössä koko elämän kirjon. Niinpä hänestä tuli EU-lainsäädäntöön erikoistunut juristi. Euroopan unionin tuomioistuimen työskentelykieli on ranska, joten Suokko päätti lähteä vähän alle kolmekymppisenä Pariisiin Sorbonnen yliopistoon parantamaan kielitaitoaan. Nykyään hän kääntää sujuvasti tuomioistuimen päätöksiä ranskasta suomeksi Luxemburgissa.

Elämänpolku on vienyt Suokon Savonlinnasta mutkien kautta Luxemburgiin. Jos hän olisi

ollut suoraviivaisempi valinnoissaan, moni kiinnostava käänne olisi jäänyt kokematta.

Nuorelle itselleen Suokko sanoisi lohduttavasti, ettei kannata verrata muihin.

– Siinä tulee aina verranneeksi omia heikkouksia toisten vahvuuksiin.
Sellaisesta ei ole mitään hyötyä.

105-vuotias talomme

"Täälhää sen opin sai"

Laukkosken seuratalo on nyt 105-vuotias: se valmistui ison talkootyön tuloksena vuonna 1920. Monenlaisia historian vaiheita nähnyt rakennus on edelleen hyvässä kunnossa.

Vuonna 2005 ilmestynyt nuorisoseuran 100-vuotishistoriikki kertoo toiminnan alkuvuosista ja siitä, kuinka kylän yhdistykset tuolloin kaipasivat kokoontumistilaa.

Talohaaveesta toteutukseen

100-vuotishistoriikissa Matti Isohanni kirjoittaa, kuinka oman talon saaminen alkoi pian toiminnan alkamisen (1905) jälkeen kajastaa haaveissa: "Vuonna 1906 oli keskusteltu yhteisestä talosta työväenyhdistyksen kanssa, mutta hankkeeseen ei kuitenkaan ryhdytty, vaan kokoonnuttiin yhä kansakoululla tai jäsenten taloissa. Syyskuussa 1907 valittiin kuusihenkinen komitea tiedustelemaan, avustaisivatko ihmiset talonrakennuksessa ja myöhemmin samassa kuussa vuokrattiin Rauhalan tilalta tuparakennus seuran kokouksia varten. Täällä kokoustettiinkin lähes aina seuraavakin vuosi, paitsi kesäisin Laukkosken urheilukentällä. (Urheilukenttänä

käytettiin tuolloin Siivolan talon takana Rännipellon lähellä olevaa notkoa (toim.huom.)) 1908 valittiin jo rakennustoimikunta, joka päätti ostaa tontin, hankki piirustukset taloa varten ja aloitti keräyksen. 1910 nostettiin seuran varoja tontin merkitsemistä varten. " Vuonna 1912, kun tontista olisi pitänyt maksaa ensimmäinen erä, huomattiin, että kaikkia tarpeellisia toimenpiteitä ei ollut hoidettu eikä papereita hankittu. Siispä selvittelyt ja valmistelut jatkuivat. Ja vihdoin: "Vuonna 1919 alkoi sitten tapahtua. Kylän isännät päättivät, että talo rakennetaan. Tohtori Hornborg lahjoitti rahaa, piirustukset sekä lattiat, Artturi Itälä muun lautatavaran. Myös hirret saatiin kyläläisiltä, ja moni lahjoitti rahaakin. Nuorisoseura sijoitti myös rahaa taloon. Osakkaiksi liittyivät nuorisoseuran lisäksi Laukkosken marttayhdistys, voimistelu- ja urheiluseura Vilpas sekä joukko kyläläisiä. Talo valmistui vuonna 1920 ja Laukkosken Seuratalo Osakeyhtiö piti sitä omistuksessaan aina vuoteen 1981 asti."

Urakat eivät lopu

Puheenjohtajana sekä seuratalon talonmiehenä vuosikymmenet toiminut Pertti Asikanius muistelee vuoden 2007 Juhla-Valo-lehdessä: "Seuratalon luovutus 1981 nuorisoseuralle oli tosi iso tapahtuma. Alkoi talon massiivinen remontointi. Ikkunat uusittiin, näyttämö korjattiin ja eristettiin.

Vesijohtojen vetäminen talolle oli iso remontti, samoin wc-tilojen rakentaminen. "

Tänään Pertti on sitä mieltä, että ratkaiseva parannus ja aikanaan todella iso ponnistus oli juuri vesijohtoremontti. "Saatiin sisä vessat ja toimiva keittiö. - Jos ei remontteja olisi tehty, ei olisi vuokralaisiakaan - vuokraaminen ei olisi nykysäädösten mukaan edes mahdollista." Samoin erittäin tärkeänä Pertti pitää vuoden 2014 keittiöremonttia ja tiskikoneen hankkimista. "Tänä päivänä ilman konetta vuokralaisia tuskin olisi." - Tällä hetkellä kysyntää juhlien pitopaikaksi on, ja varauksia on paljon jo ensi kesälle.

Omalla varainhankinnalla ja avustuksilla on pärjätty ilman lainaa.

"Mä seuduilla näillä oon tunnettu talonmies..."

Viime vuosien uudistuksista on mainittava ilmalämpöpumppujen käyttöönotto, vanhan takan purku ja uuden rakentaminen, sähköpatterien uusiminen sekä LED-valaistukseen siirtyminen. Myös kiinteistön pelastussuunnitelma on jälleen päivitetty.

Matkan varrella sattuneista yllätyksistä Pertti mainitsee vuoden 2010 vesivahingon; hienoja hetkiä on sen sijaan ollut monia, seuran omista tapahtumista talolla järjestettäviin perhejuhliin. Kun Pertti juhlapäivän aamuna käy nostamassa lipun salkoon, näkee hän samalla aina juhlavaksi koristellun salin. Pertin mukaan on selvästi nähtävissä, kuinka viime

vuosina on ruvettu panostamaan aivan erityisesti koristeluun ja juhlatilan persoonalliseksi muokkaamiseen. Perhejuhlien järjestäjiltä saa usein taloa koskevia kehuja. Kysyttäessä Pertti myöntää, että kyllä kiitosta monesti saa myös toimiva vuokraamispalvelu.

Isot haasteet jäivät puheenjohtaja Marin mieleen

Nykyinen puheenjohtaja Mari Knuuttila muistelee 2010-luvun keittiöremonttia:

"Seurataloon liittyviä isoja asioita ovat olleet omalla ajallani keittiön remontti noin 10 vuotta sitten ja siihen liittyneet haasteet. Haasteet liittyivät muun muassa budjetin ylitykseen, mutta toisaalta taas silloin päätettiin tehdä asiat kunnolla, jotta saatiin esimerkiksi eristettyä keittiön eteinen, jonne saatiin uutta säilytystilaa. Remontin yhteydessä purettiin vanha puuhella, ja sen paikalle sijoitettiin nopea Metoksen laitosastianpesukone. Edelleen olen melko tyytyväinen keittiöremontin lopputulokseen ja keittiön toimivuuteen ja eri ratkaisuihin, vaikkakin keittiön koko pysyi samana. Talon pohjapiirroksen ratkaisut ovat lähtökohtaisesti suojeltuja, joten keittiön koko ja muoto on se mikä on, ja sen mukaan siitä on sitten yritetty tehdä mahdollisimman toimiva.

Huippuhetkiä ovat olleet erilaisten projektien valmistuminen kuten noin 20 vuotta sitten saadut uudet esiriput ja taustaverhot tai reilut viisi vuotta sitten hankitut ilmalämpöpumput. Ne vähensivät talven sähkölaskua merkittävästi. Huippuhauskoihin hetkiin lukeutuu useat juhlat, joita on vietetty talolla kuten ystävien syntymäpäivät tai muut juhlat.

Kuten olen monesti todennut, niin talolla tulee jatkuvasti päivittää, uusia tai remontoida jotakin kohdetta, jotta talo pysyy hyvänä ja ehjänä vielä toiset sata vuotta.”

Seuratalo, monen kylän maamerkki

Mitäpä suomalainen kylä olisi ilman seurataloa? Ja kuka niiden merkitystä monen sukupolven nuorisolle osaisi arvioida? Niiltä on moni esiintymisen ammattilainen ponnistanut.

Vöyriläislähtöisen KAJ-yhtyeen jäsenet Kevin H., Axel Å. ja Jakob N. muistelevat Yle-dokumentissa ensimmäisiä keikkapaikkojaan (KAJ pjasar på TV, 2014).

Pojat kokevat alkuaikojen esiintymispaikan, maalaiskylän seuratalon, tärkeäksi paikaksi vielä vuosia myöhemmin. Pohjanmaan rannikolla, myös Vöyrillä, elää elinvoimaisena revyykulttuuri, ja siinä tapahtumapaikkoina toimivat juuri kylien seuratalot. Jo koululaisina yhtyeen jäsenet olivat monena vuonna osallistuneet paikkakunnan jokavuotisen huipputapahtuman, revyyesityksen, tekemiseen. Yhteistyötä oli myöhemminkin: kotikylän UF:lle (eli Ns:lle) osoitettuja kiitoksia saattaa nähdä myös myöhempien vuosien musiikkivideoiden lopputeksteissä.

Komossan kylän seuratalossa koettiin myös ensimmäinen yhtyeen oma ilta, ja muistot palautuvat mieliin poikien kiivetessä tutulle näyttämölle:

- Se oli ensimmäinen kerta kun ei menty yleisön luo vaan yleisö tuli meidän luo.
- Ja ihmiset oli maksaneet siitä, että saivat nähdä meidät.

- Se oli virstanpylväs. Oli tehty revyitä mutta ei se ollut sama asia. Tätä oli tekemässä niin harva, ja tästä tuli silti iso juttu. - -
- Saimme oikeasti olla luomassa jotakin.
- Tuntuu siltä, että täällä on kuin kotonaan.
- Kun valot on suunnattu kasvoihin millä tahansa näyttämöllä, vaikkapa Vaasan teatterissa, niin tuntuu että olisin täällä taas.
- *Det var jär man lärt sig.* / Täällä sen opin sai.

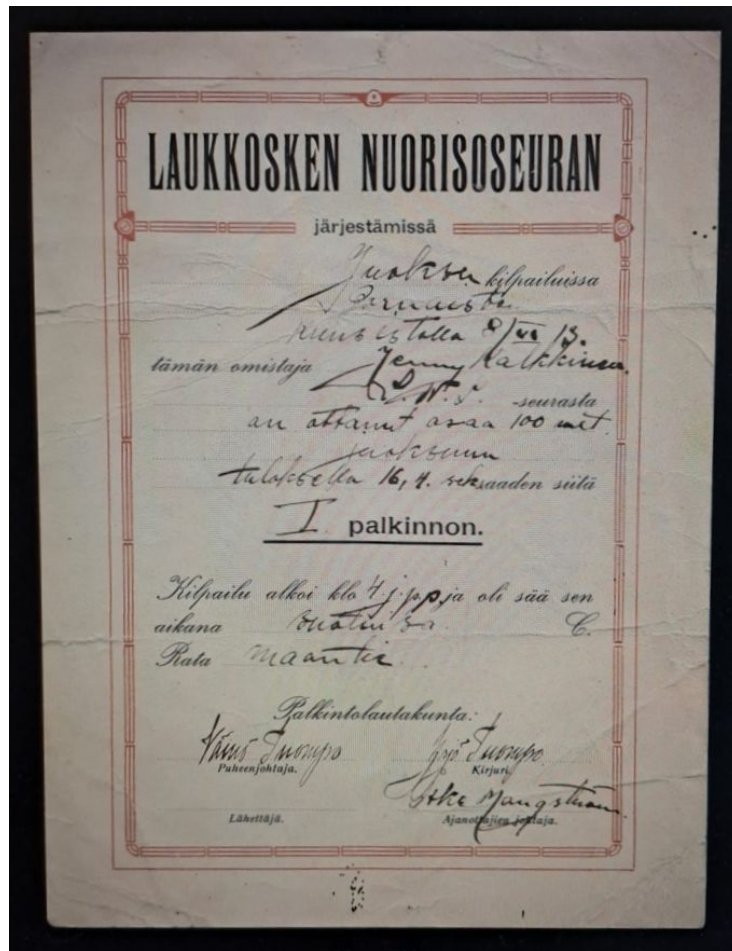
— — —

Niinpä.

~~ ~~~

*Jalat lauka, jalat
lauka, sano
Knuuttilan Jalo ko
rava ympäri
seuratalon uutta
kenttää.*

~~ ~~~

Ennen taloa ja omaa kenttää urheilukilpailuja pidettiin mm. kirkonkylän maantiellä. Jenny Kalkkisen kunniakirja kesältä 1913.

Sanoja ja sanontoja

Keväällä ilmestyneessä Juhla-Valo-lehdessä selitettiin sanontojen merkityksiä; nytpä siis osataan sanoa esimerkiksi, missä seisot kun olet menossa selkä edellä tulevaisuuteen. (Vastaus: takapajulla.)

Löysimme lisää vanhoja käsitteitä jotka elävät monissa sanonnoissa edelleen.

- Juhlanäyttelystä huomaamme, että työkalut ovat olleet kylän taloissa 1930-luvulla **hyvin brändätyt**.
- Kiihkeissä juhla järjestelyissä ei mitään mennyt **tuusannuuskaksi**.
- Laukkosken ns:ssa ei tunneta **porsaanreikiä**, jätämme ne politiikan maailmaan.
- Iltamia tehdessä ei oltu lähelläkään joutua **pulaan**, koska edellisen lähdettyä aina löytyi uusi näyttelijä Eeron rooliin.
- Entiset nuoret tapasivat keväällä, monet vuosikymmenten jälkeen. Ehkä joku totesi silloin tultuaan maailman myrskyistä seuran turvalliseen kotipesään: - **Siperia opettaa**.

1. BRÄNDI

Englannin kielen sana 'brand' tarkoitti alun perin polttomerkkiä tai omistuksen merkitsemistä. Merkin avulla eläinten omistajat tai tavaran valmistajat voivat erottaa omansa muiden omaisuudesta. Myös mm. vanhassa norjassa esiintyy sana 'brandr', joka tarkoittaa palava puuta tai polttomerkkiä.

2. MENNÄ TUUSANNUUSKAKSI

Tuusassa, pienessä kannellisessa tuohiastiassa, säilytetään jotain sellaista, joka halutaan pitää kuivana. Tavallisesti tuusassa on pidetty petkeleellä pienittyä piipputupakkaa. Tuusan pohjalle kertynyttä hienojakoista tupakanmurua saattoi tupakanhimoinen isäntä käyttää nuuskana.

3. PORSAANREIKÄ

Porsaanreikä on esimerkiksi laissa tai muissa säännöksissä olevaa tahaton aukko, jota käyttämällä ovela ihminen saa itselleen ylimääräistä tai tarkoittamatonta hyötyä.

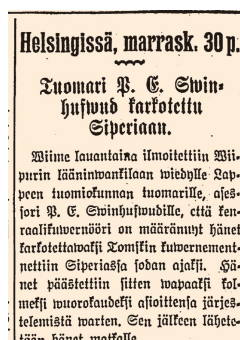
Sika on älykäs eläin. Porsaanreikä voi olla murtunut aidas näennäisesti ehjässä aidassa, huomaamaton ojanne aidan alla tai liejuun tongittu ura, jonka kautta porsas pääsee toiselle puolelle. Oikeastaan joka aidassa on porsaan mentävä reikä. (Ja jokaisessa laissa on ...)

4. JOUTUA PULAAN

Pulasta on tullut itsenäisenä sanana puutteen ja uupelon synonyymi. "Pula" tarkoittaa jäässä olevaa aukkoa tai sulaa kohtaa, johon jäällä kulkija on pudonnut. Pula-sana lienee samaa kantaa kuin pulputa, polskia, pulahtaa, pulikoida.

5. SIPERIA OPETTA

Autonomian ajalla rikolliselle langetettu kuolemantuomio voitiin muuntaa jo oikeuden päätöstä julistettaessa karkotukseksi Siperiaan. Kuuluisia Siperiaan määrättyjä suomalaisia olivat murhamiehet Hallin Janne ja Matti Haapoja sekä laittomuuksia vastustaneista poliittisista aktivisteista mm. P. E. Svinhufvud.

HS marraskuussa 1914

Siperia on pakon symboli; jo matkalla valvoivat sotilaat vankien kuljetusta etappitietä pitkin. Mutta monen karkotetun kohdalla Siperia oli mainettaan parempi. Karkotuspaikkakunnalla sai yleensä liikkua vapaasti, ja elintaso oli sama kuin muillakin seudun asukkailla. Svinhufvud kävi karkotuksensa aikana jopa metsästysretkillä. Mutta ilmasto oli ankara, ja joka tapauksessa olit eristettynä kotimaan tapahtumista ja vapautesi oli rajattua.

Autonomian ajan suomalainen saattoi palata kotimaahan saatuaan armahduksen tai kärsittyään karkotusta määrävuodet. Siksi sanonta on ylipäättään mahdollinen; sitä ei käytettäisi, jollei olisi Siperiasta palanneita.

Herkkupalsta

Perinneherkkuja jouluun

MAUKAS TAATELIKAKKU

2 pkt kuivattuja taateleita (a' 250 g)

3 dl vettä

200 g voita

3 dl sokeria

2 kananmunaa

1 tl vaniljasokeria

1 tl soodaa

1 tl leivinjauhetta

n. 4 ½ dl vehnäjauhoja

Laita taatelit ja vesi kattilaan kiehumaan ja keitä, kunnes seos sakeutuu. Anna seoksen jäähtyä. Jos jostain syystä seokseen jää isoja taatelinpaloja, voi taateliseosta myös hieman soseuttaa sauvasekoittimella, jos haluaa seoksesta hyvin tasaista.

Vaahdota voi ja sokeri. Vatkaa kananmunat yksitellen joukkoon. Lisää joukkoon vuorotellen jauhoseosta (jauho, vaniljasokeri, sooda, leivinjauhe) ja taateliseosta. Kaada seos leivitettyyn kakkuvuokaan (n. 2 litran vuoka). Paista 175 asteessa noin tunti.

Taatelikakku yleensä paranee, kun se on muutamia päiviä jääkaapissa.

TALKKUNAPIRTELÖ

5 dl hamppumaitoa
1 rkl talkkunajauhoja
1 dl marjoja (mustikkaa, mansikkaa, vadelmaa)
(2 tl sokeria)

Laita hamppumaito, talkkunajauho ja marjat blenderiin ja hurauta tasaiseksi pirtelöksi.

Virossa talkkunajauhoista sekoitettu pirtelö, *kama*, on suosittu kesäjuoma.

Hamppumaidon tilalla voit käyttää kauramaitoa.

Hamppumaitoa voit tehdä siemenistä itsekin, niitä saa isoista hyvinvarustetuista marketeista.

Vilkun kokosivat: Eeva-Liisa Hovi, Hanna-Leena Kalkkinen, Helka-Marja Kohonen, Tuula Olkanen ja avustajat

Valokuvat: Kari Jurvanen (juhlailtamat), Juha Vääräkangas (etusivun kuva), seuran jäsenten kotialbumit

Lähteet: Pornalainen murre-sanasto. J. Kuisma: Tupenrapinat (2015). A. Ljokkoi, L. Kaski: Perinnevegeä (SKS 2021)

Kevään Juhla-Valo-lehteä on vielä saatavana - ota yhteyttä: Laukkosken.nuorisoseura@gmail.com